

POSTANOWIENIE Z DNIA 3 LUTEGO 2005 R.
SNO 1/05

Przewodniczący: sędzia SN Ewa Gaberle (sprawozdawca).
Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Marek Sokołowski.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Rejonowego obwinionego o popełnienie przewinień służbowych określonych w art. 86 § 4 u.s.p. oraz w art. 82 § 2 w zw. z art. 86 § 2 i § 4 u.s.p. po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2005 r. zażalenia obwinionego sędziego na postanowienie Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 17 listopada 2004 r., sygn. akt (...) o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego

p o s t a n o w i ł : utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie, a kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

U z a s a d n i e n i e

Wskazany wyżej postanowieniem podjęto zawieszone postępowanie dyscyplinarne i na podstawie art. 81 § 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r., Nr 7, poz. 25 ze zm.) w związku z art. 204 § 1 u.s.p. i art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umorzono postępowanie z uwagi na przedawnienie ścigania zarzuconych obwinionemu przewinień dyscyplinarnych.

Postanowienie z dnia 17 listopada 2004 r. zaskarżył obwiniony w części dotyczącej umorzenia postępowania wnosząc o:

- a) zmianę podstawy prawnej umorzenia z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. na art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. przyjęcie, że zarzucone mu czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego;
- b) ustosunkowanie się do decyzji podejmowanych w toku postępowania przygotowawczego, dotyczących zwłaszcza odrzucenia jego wniosków dowodowych, nie zapoznania go z materiałem dowodowym zebrany w sprawie oraz nie ustanowienia obrońcy z urzędu.

W uzasadnieniu zażalenia obwiniony podniósł, że znajduje się w bardzo złym stanie zdrowia, co stanowiło dla niego poważne utrudnienie w uczestniczeniu w czynnościach prowadzonych przez rzecznika dyscyplinarnego, lecz mimo to starał się o wyjaśnienie sprawy, m. in. poprzez złożenie wyjaśnień. Natomiast rzecznik dyscyplinarny, wbrew składanym obwinionemu obietnicom, nie podjął starań o uzyskanie dodatkowych wyjaśnień, ani nie zapoznał go z

zebrany materiał dowodowy, co wobec nie przyznania obrońcy z urzędu utrudniło mu prowadzenie obrony.

Obwiniony podniósł też, że nie zgadza się z postawionymi mu zarzutami, ponieważ informował ustnie Prezesa Sądu Okręgowego o podjęciu działalności w Stowarzyszeniu „E(...)”, a co więcej, przy rejestracji tego Stowarzyszenia prezes musiał dowiedzieć się, że obwiniony wchodzi w skład zarządu Stowarzyszenia. Nadto powiedziano mu, że tak jak nikt nie składa oświadczeń o przynależności do Stowarzyszenia „I(...)”, tak też zbędne jest składanie pisemnych oświadczeń o członkostwie w Stowarzyszeniu „E(...)”. W tym stanie rzeczy zarzut popełnienia przewinienia służbowego z art. 86 § 4 u.s.p. jest nieuzasadniony.

Zdaniem skarżącego, nietrafny jest też zarzut naruszenia art. 82 § 2 w zw. z art. 86 § 2 i § 4 u.s.p., ponieważ twierdzenie, że jako członek zarządu Stowarzyszenia „E(...)” podjął decyzję o rozpisaniu konkursu dla sponsorów tego Stowarzyszenia jest „wprowadzeniem odpowiedzialności zbiorowej”. Obwiniony twierdzi także, że jego działalność „nie poniżyła zawodu sędziowskiego w społeczeństwie lokalnym (...)”, skoro zgłoszono go do wyborów samorządowych jako kandydata na prezydenta miasta A. oraz radnego tego miasta; podniósł nadto, że według jego wiedzy, przepisy prawa unijnego nie przewidują karalności tego rodzaju działalności sędziów.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie obwinionego nie mogło być uwzględnione.

Decydujące znaczenie dla oceny trafności rozstrzygnięcia zawartego w punkcie drugim zaskarżonego postanowienia ma niewątpliwe ustalenie, że zarzucone obwinionemu przewinienia służbowe uległy przedawnieniu. Przepis art.204 § 1 u.s.p., wyłączając stosowanie art. 108 u.s.p. do spraw o przewinienia dyscyplinarne popełnione przed wejściem w życie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, nakazuje tym samym stosować w takich sprawach przepis art. 81 § 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. (Dz. U. 1994 r., Nr 7, poz. 25 ze zm.), który przewiduje trzyletni termin przedawnienia, a od chwili podjęcia przez obwinionego zarzuconych mu zachowań do daty wydania zaskarżonego postanowienia okres ten już upłynął.

Odnosząc się do wniosku obwinionego o zmianę podstawy prawnej umorzenia postępowania z punktu 6 na punkt 2 art. 17 § 1 k.p.k. wyjaśnić trzeba, że taka zmiana jest w niniejszej sprawie niedopuszczalna. Ewentualne ustalenie innej niż przedawnienie przeszkody procesowej wymagałoby bowiem przeprowadzenia dowodów na rozprawie i wyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych zarzuconych obwinionemu przewinień służbowych.

Wypadek, gdy ustawodawca nakazuje, przy zbiegu przeszkód procesowych określonych w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k. z inną przeszkodą procesową, pominięcie tejże przeszkody poprzez wydanie wyroku uniewinniającego, został przewidziany w art. 414 § 1 k.p.k. Rozstrzygnięcie takie może jednak zostać

wydane tylko po rozpoczęciu przewodu sądowego i tylko w przypadku stwierdzenia, że zachodzi negatywna przesłanka procesowa wymieniona w art. 17 § 1 pkt 1 albo 2 k.p.k., a ustalenie innej okoliczności wyłączającej ściganie nastąpiło na rozprawie.

Pogląd ten jest ugruntowany w literaturze i orzecznictwie (zob.: M. Cieślak: Polska procedura karna, Warszawa 1971, s. 416 – 422; Komentarz do k.p.k. pod red. P. Hofmańskiego, Warszawa 2004, t. I, s. 137; T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Kraków 2003, s. 101 – 102 oraz cytowane tam orzecznictwo, a także postanowienia SN: z dnia 3 marca 2002 r., sygn. V KKN 484/00, Lex nr 53336 i z dnia 2 lipca 2002 r., sygn. IV KKN 264/99, Lex nr 54407), znajduje zaś uzasadnienie w tym, że o zbiegu negatywnych przesłanek procesowych, z czym łączy się problem pierwszeństwa jednej z nich, można mówić dopiero wtedy, gdy nastąpiło ustalenie wystąpienia co najmniej dwóch takich przesłanek. Jeżeli natomiast ustalono, tak jak w tej sprawie, istnienie jednej przeszkody procesowej, której wystąpienie obliguje – zgodnie z nakazem art. 17 § 1 *in princ.* k.p.k. – do umorzenia postępowania, niedopuszczalne jest badanie, czy zachodzą inne przeszkody, a tym bardziej zakładanie ich wystąpienia. Co oczywiste, w takiej sytuacji niedopuszczalne jest też wnioskowanie o popełnieniu przez osobę, wobec której prowadzono umorzone postępowanie, zarzucanych jej czynów.

W związku z zarzutami podniesionymi w zażaleniu podkreślić jedynie trzeba, że przepisy prawa unijnego nie zawierają unormowań prawnych o odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, natomiast pozostałe przytoczone na wstępie zarzuty nie podlegają rozpoznaniu, gdyż zajęcie się nimi oznaczałoby wchodzenie w merytoryczne rozpoznawanie sprawy, co w świetle jednoznacznego brzmienia art. 17 § 1 *in princ.* k.p.k. jest już niedopuszczalne.

Z tych powodów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny postanowił jak na wstępie, a o kosztach postępowania zażaleniowego orzekł zgodnie z art. 133 u.s.p.